

Четврта бригада
Копнене војске

СНАГА БРОЈА 4 НА ДЕСНОМ РАМЕНУ

Четврта бригада КоВ ангажована је у све три мисије Војске, али је посебна по томе јер обезбеђује административну линију према Аутономној Покрајини Косову и Метохији и контролише Копнену зону безбедности у сектору „Југ”. Припаднике бригаде посетили смо уочи дана јединице, 31. јануара, и њихове славе Светог Атанасија Великог.

Фото: Даримир Банда

Пише Мира ШВЕДИЋ

После ослобођења града Врања од Турака, 1897. године ту је формиран Први пешадијски пук, који је био смештен у касарни „Књаз Милош Велики”. Традицију тог пука оживела је некадашња 78. моторизована бригада. Данас назив „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог” носи једна од две касарне у Врању, такозвана горња.

Припаднике 4. бригаде КоВ посетили смо уочи дана јединице, 31. јануара, и њихове славе Светог Атанасија Великог. Прелазећи капију касарне „1.300 каплара”, у којој је смештена Команда бригаде, учинило нам се као да време стоји и да нас при сваком доласку затиче иста слика – уређени круг, брзи и одлучни покрети војника, подофицира и официра који улазе и излазе из зграда, салутирају надређенима које сретну уз пут, и ред и дисциплина. Нас је сачекао трећи по реду командант те бригаде, бригадни генерал Слободан Стопа.

ПОСЕБНОСТИ

Улазећи у зграду Команде, фотографије на зидовима подсећају нас на 30. јун 2007. године – на дан када је бригада формирана. Осим Команде, која је у Врању, бригаду чини 11 јединица ранга батаљон–дивизион који су стационарни у Врању и Бујановцу. Састоји се од пешадијских, тенковских, механизованих, артиљеријских и артиљеријско-ракетних јединица за ПВД, инжењеријских, логистичких и јединица везе. Као и друге бригаде Војске Србије, ангажована је у све три мисије Војске, али је као најјужнија јединица посебна по томе јер обезбеђује административну линију према АП Косово и Метохија и Копнену зону безбедности у сектору „Југ”.

Иако је ситуација у Копненој зони безбедности данас мирна, још се памте терористички напади на припаднике Четврте бригаде – онај из 2002. године и последњи, који се десио 24. септембра 2003. у селу Добросин. Тада је нападнуто возило у коме су били ма-

јор Рахман Бандић и возач Владица Субашић. Возач је пружио помоћ рањеном мајору и позвао помоћ са базе.

– И данас постоје одређени изазови и ризици. Они не угрожавају ни становништво, а ни војнике. Ми их пратимо и решавамо на прописан начин. Могу да кажем да је југ Србије безбедан и да сви грађани могу спокојно да живе и раде и да не брину о својој безбедности – нагласио је на почетку разговора командант бригаде бригадни генерал Слободан Стопа.

СТАЛНО УСАВРШАВАЊЕ У ПРОФЕСИЈИ

Припаднике Четврте бригаде можете видети на вежбаљима и полигонима широм земље. У периоду интензивне обуке јединице изводе бојева гађања на војним комплексима „Пасуљанске ливаде” и „Орешац”, а пешадијска на стрелиштима „Међа”, „Шуматовац” и „Кривул”. Последњи пут у протеклој години видели смо их почетком новембра на Војном комплексу „Пасуљанске ливаде” током вежбе „Удар 2019”. Тамо су се тенковске посаде увежбавале и оспособљавале за извршавање наменских задатака. Пре вежбе извели су више гађања на војном комплексу „Орешац” и на „Пасуљанским ливадама”.

Бележи се да су прошле године припадници те бригаде извели једну мултинационалну вежбу „Платинисти вук 19” и 38 националних вежби. Припремали су се и за Тенковски биатлон у Русији. Од десеторице на такмичење су отишла шесторица, а њихов нишанција десетар Богољуб Арсов и возач десетар Дејан Милановић били су у првој тенковској такмичарској посади.

– Има нас свуда. Четврта бригада је најпопуњенија бригада у Војсци Србије и учествује у многобројним активностима. Имамо у својим редовима и врсне спортисте, који одлазе на такмичења. Свесни смо да не можемо да имамо добре војнике ако их чувамо уз себе. Они морају да се усавршавају у својој професији. Кад се, на пример, три месеца припремају за

тенковски биатлон и кад оду у Русију, тамо стекну нова искуства и унапређују своја знања. Истовремено се боре за своју бригаду, за КоВ, за Војску и представљају државу Србију. Да сте их видели с каквим су поносом носили мајице које смо им обезбедили с натписом Тенковски биатлон Војска Србије. Путовали су у њима у Русију и носили их тамо. Желели су да на тај начин искажу своју љубав према Србији. А то није мала ствар – истиче командант.

Војници и старешине бригаде припремају се и за учешће у другој мисији Војске – за одлазак у мировне операције. Њихова пешадијска чета учествовала је 2018. у мисији UNIFIL у Либану, а спремају се да то ураде и ове године.

Припаднике те бригаде видели смо и крајем јула, када је њихов 41. пешадијски батаљон изводио обуку на новом оклопном борбеном возилу „лазар 3”. Јединица је примила шест таквих возила, а надају се да ће у будућности бити још новина у опремању. Осим борбених возила, неопходна су им и нова моторна возила, али је битна и набавка војне опреме јер, како каже генерал Стопа, кад војник има квалитетну чизму, топлу униформу, кад је нахрањен и обучен, ништа му није тешко. Онда је мотивисан и сигуран у то што треба да ради.

РАД УСМЕРЕН КА БАЗАМА

Живот бригаде је динамичан и одвија се истовремено на више места – у касарнама, на базама, у поседнутим објектима, па је због тога људство јединице подељено – отприлике је половина у касарнама, а половина на терену. Како је њихова најважнија активност рад на базама, за то се константно припремају. За обезбеђивање простора од 117 километара административне линије имају 11 база (од базе „Цворе” до базе „Трстено”), четири поседнута објекта и снаге на бази „Југ”. Тај део земље непрекидно обезбеђује велики број људи. Формирају се привремене састави из јединица бригаде, који се смењују на 21 дан. ➤

Иако је ситуација мирна, како каже генерал Стопа, постоје изазови са којима се суочавају. Изазов су мигранти који се поново појављују, не само на југу, већ и у осталим деловима Србије. Да би тај задатак могли успешно да решавају, сарађују са Полицијском управом Врање, координирају активности и размењују информације.

– Изазов је и сарадња са КФОР-ом. Битно је да се они појаве на административној линији заједно са нама, да заједно обезбеђујемо КЗБ, јер се тако повећава и безбедност наших грађана и свих који живе уз административну линију. КФОР је заједно са Војском Србије гарант безбедности уз целу административну линију, нарочито овде у сектору „Југ“, где су припадници наше бригаде. Наша је предност што ми познајемо територију и за нас нема непознаница у свему што радимо, јер то радимо дуго година. И увек имамо информације и можемо правовремено да поступамо у вези са безбедношћу људи, имовине и грађана – истиче први човек бригаде.

А није лако свакодневно покрити 117 километара административне линије.

– Сваки дан нам доноси изазове. Некад су то људи, некад техника, а некад и задатак који извршавамо. Када ми зазвони телефон, увек помислим да се нешто није десило. Изазови су често везани за исправност возила у КЗБ. Као командант свакодневно добијам извештај о стању у КЗБ и сваког јутра на колегијуму приоритетно дајем задатке и упућујем екипе да решавају проблеме везане за исправност технике у КЗБ. Тамо техника свакодневно мора да буде 100 посто исправна и не дозвољавамо да падне испод тог процента – наглашава генерал.

Иако је бригаа о исправности возила важна, још већа је бригаа о људима који 21 дан живе и раде у базама и поседнутим објектима.

– Ми смо сада на свим базама створили такве услове да војници и старешине могу нормално да живе и раде – да се истуширају и освеже када дођу из патроле, да имају удобан кревет и кувано јело. Имамо гре-

Фото: Горан Станковић

– Ми дођемо и њођемо, али број 4 остојаје. Он је вечији и за њега тиреда да се боримо, као што се они у Нишу боре за број 3, они у Краљеву за 2, а у Новом Сагу за 1. Увек остојаје на десном рамену и од наших њријадника очекујемо да ња с њоносом носе на униформи – истиче бријадни ѡенерал Слободан Стоја

јање, струју, воду, купатила и тушеве. На поседнутим објектима који нису грађени типски као базе чинимо напор да створимо услове приближне базама. Тако смо, на пример, на поседнутом објекту „Горњи Вртогош“ направили купатила и тоалете, заменили кровове и много тога урадили, тако да кад дођете тамо имате осећај као да сте на бази, а не на поседнутом објекту. Захваљујући помоћи донатора из Врање, недавно смо и на посед-

нутом објекту „Гуре гат“ реновирали комплетан објекат. Све радове извели су наши припадници – са поносом истиче генерал Стопа.

Средства која добијају из војне касе довољне су за обуку, али како каже генерал, пара никад доста.

– Све што добијемо, ми и потрошимо. Не остаје нам ниједан динар. То значи да смо правилно распоредили средства током године. И да добијемо још толико, сигуран сам да бисмо их утрошили на поправку технике, на адаптацију и поправку објеката. Сада нам у томе помажу локалне самоуправе. Најчешће нам донирају материјал помоћу кога наши војници и старешине сами граде и сређују објекте. Недавно сам отворио пет реновираних објеката у касарнама. Задивљујуће је шта све војничка рука може да направи уз мало средстава и много воље.

Према речима команданта, старешина је дужан да решава све проблеме својих војника, још у настанку, посебно оних који су одвојени од куће.

– Ако гурате проблеме под тепих, брзо ће се накупити и шта ћете онда? Тога нема код нас. Не дозвољавамо било какве импровизације везане за услове живота и рада, за безбедност људи, за ношење заштитне опреме у КЗБ, за контролу путних праваца и свега што је у функцији безбедности

ОДЛИКОВАЊА

За заслуге у борбама на Косову и Метохији током НАТО агресије Четврта бригада добила је 2001. године Орден ратне заставе трећег степена, а за изузетне заслуге у раду на очувању безбедности на југу Србије 2015. године додељена јој је Златна медаља. Две године касније одликована је Орденом заслуга из области одбране и безбедности трећег степена.

људи и средстава Четврте бригаде. Јер свака импровизација може бити кодна за оног ко извршава задатак и не поштује процедуре – категоричан је генерал Стопа.

ТРЕЋА МИСИЈА НАЈЈУЖНИЈЕ БРИГАДЕ

Командант бригаде истиче да је за рад јединице изузетно важна цивилно-војна сарадња, јер је Војска у служби свих грађана који живе на том подручју. Веома коректно сарађују са локалном самоуправом и у Врању, Бујановцу и у Прешеву. Немају проблема ни кад је реч о здравственом збрињавању војника и старешина који су на базама или поседнутим објектима. Лекар у Прешеву ће их прегледати у било које доба дана, па и у вечерњим часовима, и упутити даље или збринути па вратити на базу. Командант бригаде истиче да је добра сарадња и са Сектором за ванредне ситуације МУП-а Србије. Крајем октобра више

СПОМЕН-СОБА

Спој војне прошлости и садашњости Врања и југа Србије заокружује спомен-соба Четврте бригаде КоВ и гарнизона Врање у касарни „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог”, која је отворена 31. јануара 2008. године. Настала је великим залагањем садашњег команданта Копнене војске генерал-потпуковника Милосава Симовића, тада команданта бригаде. У тој спомен-соби, поред осталих вредних експоната, налази се и осам спомен-плоча на којима је уклесано 5.440 имена и презимена погинулих Врањанаца и људи из околине, страдалих у седам ратова – почев од ослобађања Врања од Турака 1878, до оружаних сукоба на југу Србије 2000. и 2001. године. Направили су је припадници бригаде, а знатан допринос дали су и грађани Врања и околине. До сада је спомен-собу обишло више од 50.000 људи и 70 страних и домаћих делегација, а од тога 28 делегација високог ранга.

од 100 припадника Четврте бригаде ангажовано је у гашењу пожара у општини Трговиште, где је била проглашена ванредна ситуација. Упутили су се у атаре села тих општина, спречавајући ватрену стихију. Иако је гашење пожара додатно отежавао неприступачан терен и јак ветар, припадници јединице успели су да га локализују.

– Имамо подршку и помоћ начелника Пчињског управног округа, народних посланика који су из овог округа, свих председника општина, градоначелника, културних институција, школа, здравствених центара Пчињског округа. Командант Четврте бригаде увек може да рачуна на све те институције и на њихову помоћ и да зна да ће моћи да реши проблем. Недавно смо асфалтирали део путева касарне „1.300 каплара” уз помоћ управо људи из Пчињског округа и „Путева Србије. Наравно, и ми, у складу са могућностима, помажемо Пчињски округ када је то потребно. Присутни смо и на обележавањима разних датум-

Обуку на новом оклопном борбеном возилу „лазар 3” изводили су прошлог лета припадници 41. пешадијског батаљона

Фото: Јово Мамула

Припадници
Бригаде ангажовани
у гашењу пожара у
општини Трговиште

ма из наше историје. Има нас од Трговишта, преко Бујановца, Врања, Владичиног Хана, Сурдулице, и поносни смо што смо међу народом и са народом – истиче генерал Стопа и посебно наглашава изузетну сарадњу која постоји са Српском православном црквом и Врањском епархијом. Помогли су им да у касарни дограде богослужбени простор, цркву у којој је прошле године служена литургија за Дан Четврте бригаде и њихове славе Светог Атанасија Великог, али и за Дан града и градску славу, иако у центру града постоји Црква Св. Тројице. На литургију у касарну дошли су командант КоВ-а, владика са свештенством, градоначелник, начелник

ТРАДИЦИЈЕ

Четврта бригада Копнене војске формирана је 30. јуна 2007. од припадника 78. моторизоване бригаде и делова 549. моторизоване и 52. мешовите артиљеријске бригаде. Војну заставу те јединице примио је њен командант, тада пуковник Милосав Симовић. Свој дан бригада обележава 31. јануар. Последњи дан у јануару слави се и као градска слава – Свети Атанасије Велики, али и као слава бригаде, јер је то некада била слава Првог пешадијског пука чије традиције настављају. Војници су секли славски колач последњи пут 31. јануара 1941, а традицију су оживели припадници гарнизона Врање после 66 година.

И на поседнутим објектима стварају услове за живот приближне базама

округа и други. Био је то знак поштовања за све што чини Четврта бригада.

Да се добар глас те јединице одржи помажу и акције које спроводе. Неке од њих су „Лекар на селу” „Отворени дани” у касарни у Врању и акција „Популаризација војног позива”.

– Војни позив је овде на цени. Из Врања има доста девојака и младића који иду на добровољно служење војног рока и они су будући припадници Четврте бригаде КоВ. Ми их очекујемо јер ће код нас имати сигуран посао, имаће шта да науче, а моћи ће и да напредују – да похађају разне курсеве, постану подофицири, а неки и официри Војске, зависно од образовања које имају – каже генерал Стопа.

За добар глас заслужни су и команданти бригаде, који су у њој исцртавали свој пут, али и пут јединице и њено место у Војсци и друштву.

– Тада пуковник, а данас генерал-потпуковник Милосав Симовић 30. јуна 2007. примио је заставу Четврте бригаде и најдуже био њен командант. Његовим залагањем је током шестогодишњег рада спроведено много акција: направљена је спомен-соба бригаде, формиран је фудбалски клуб „Небески анђели”, који негује сећање на 11 погинулих припадника 78. моторизоване бригаде, основана је плесна група, оркестар „Војна тајна”, а враћена је традиција официрских бацова у Врању. После Симовића командант је био генерал Зоран Лубура, који је наставио његовим путем. Ја сам после та два врсна генерала трећи командант бригаде и решавам неке друге ствари, али је све у функцији овог броја 4 који носимо на рукаву. Ми дођемо и прођемо, али број 4 остаје. Он је вечит и за њега треба да се боримо, као што се они у Нишу боре за број 3, они у Краљеву за 2, а у Новом Саду за 1. Увек остаје на десном рамену. И од наших припадника очекујемо да га с поносом носе на униформи – завршава причу о бригади бригадни генерал Слободан Стопа.!